

2. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
UNIVERZITA
KARLOVA

2. Lékařská fakulta

UNIVERZITA KARLOVA

Starting kit praktických informací pro budoucí
absolventy

- **Ekonomika zdravotnictví**

- Zdravotnictví není zadarmo - **ekonomika** zdravotnictví (ale i mladého zdravotníka)

Jiří Čihař

FN Motol

20.2.2023

Generace svobody Svobodný listopad

průzkum MEDIAN (srpen 2019) a Karlova universita
1 007 respondentů ve věku 18-30 let

- co organizátoři o svých vrstevnících tak úplně nevěděli = **krize bydlení**
- „Vím, že je to vážné téma v Praze a Brně. Netušil jsem ale, že to za velký problém bude považovat **55 procent** všech mladých lidí napříč Českem“
- Právě tolik jich vidí byt jako nedostupný
- Nikoli jen **koupi, ale i pronájem**

Zdravotnická ekonomika

Součást ekonomického okolního prostředí

Česká republika ekonomika

Současná ekonomika ČR

Dvojitý nelson

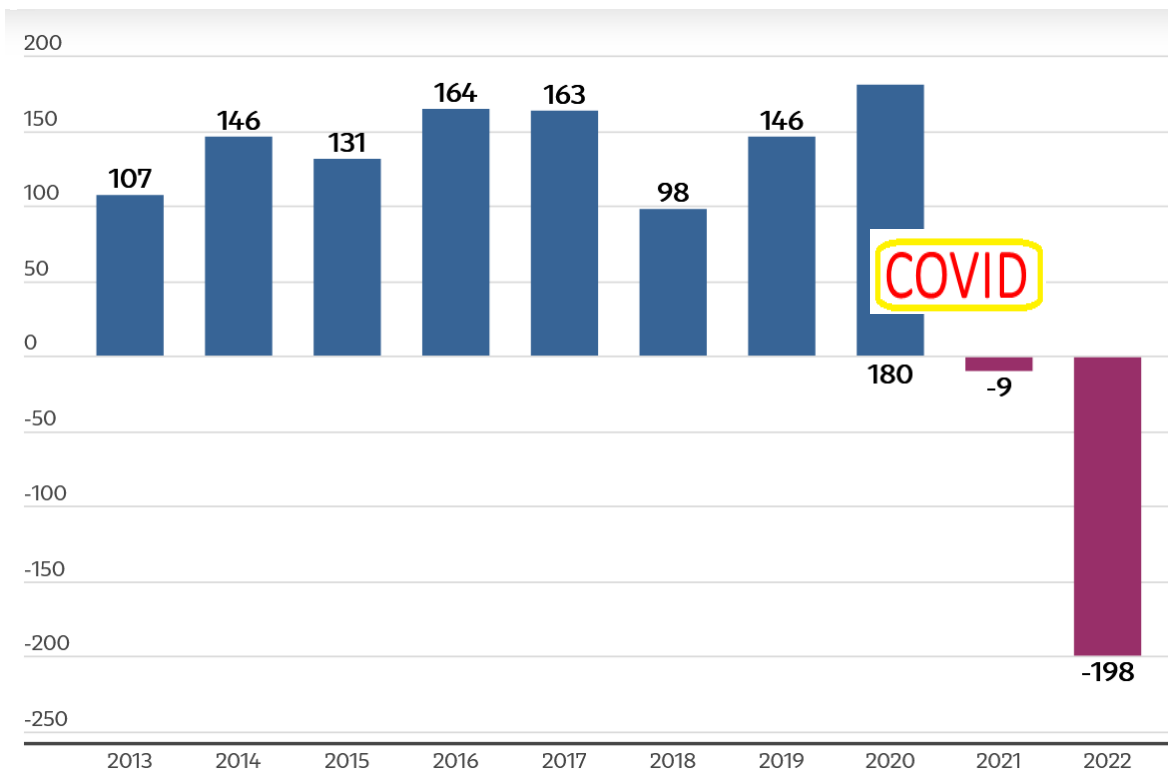

Současná ekonomika ČR

Dvojitý nelson

Bilance zahraničního obchodu

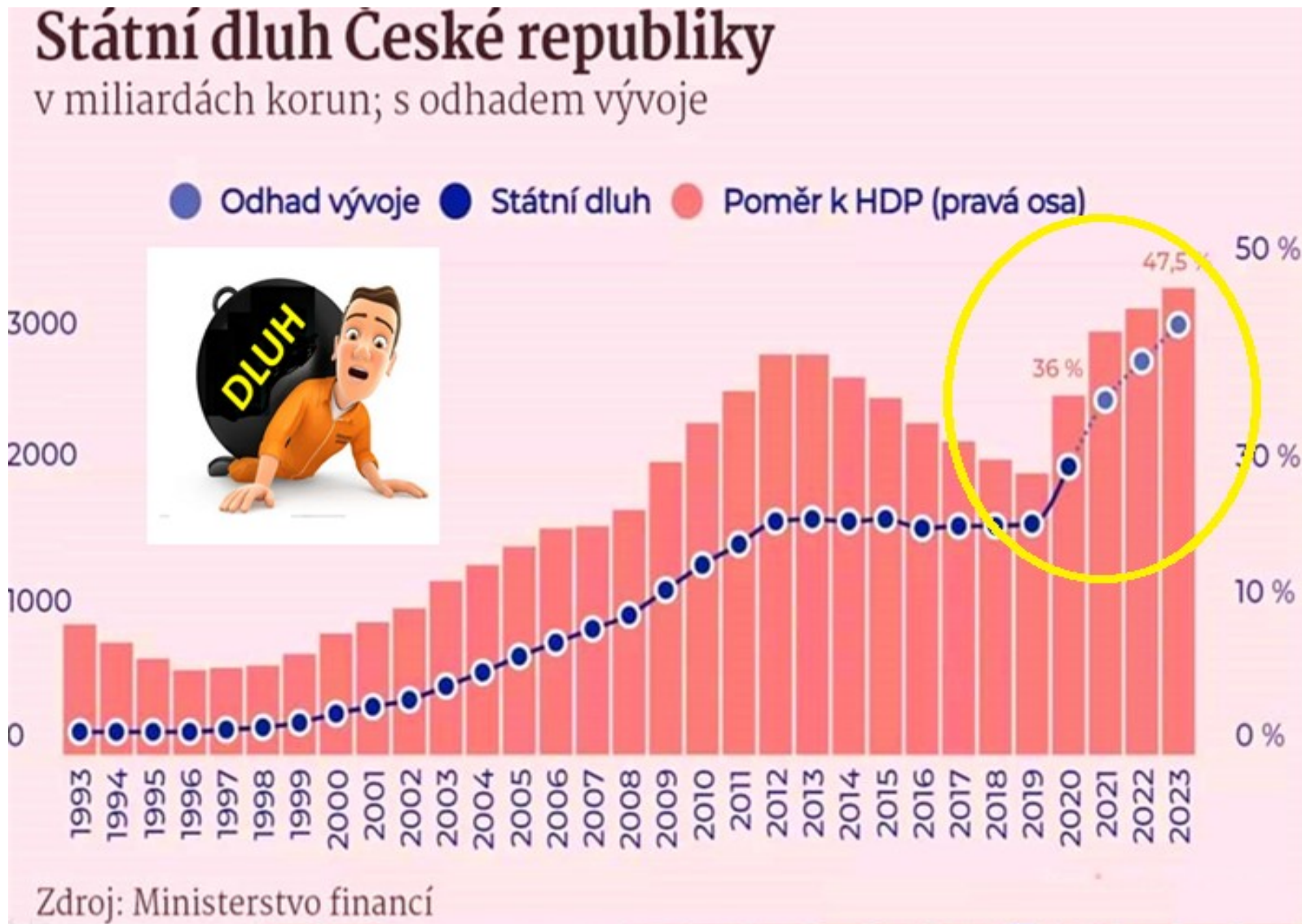

Bilance státního rozpočtu

Vývoj dluhu ČR

r. 1993 – r.2023

- r, 2020 dluh **36 %** HDP
r. 2023 **47,5 %** HDP
- R. 2023 dluh **3.055 bilionu Kč**
- růst **za 4 roky** o **1,4 bilionu Kč !**

Třetí úder Inflace !!!

Energetická cenová exploze v ČR

začátek podzim 2021

přispěla k obří inflaci říjen 2021

Krach 13.10.2021

900 tisíc domácností má problém

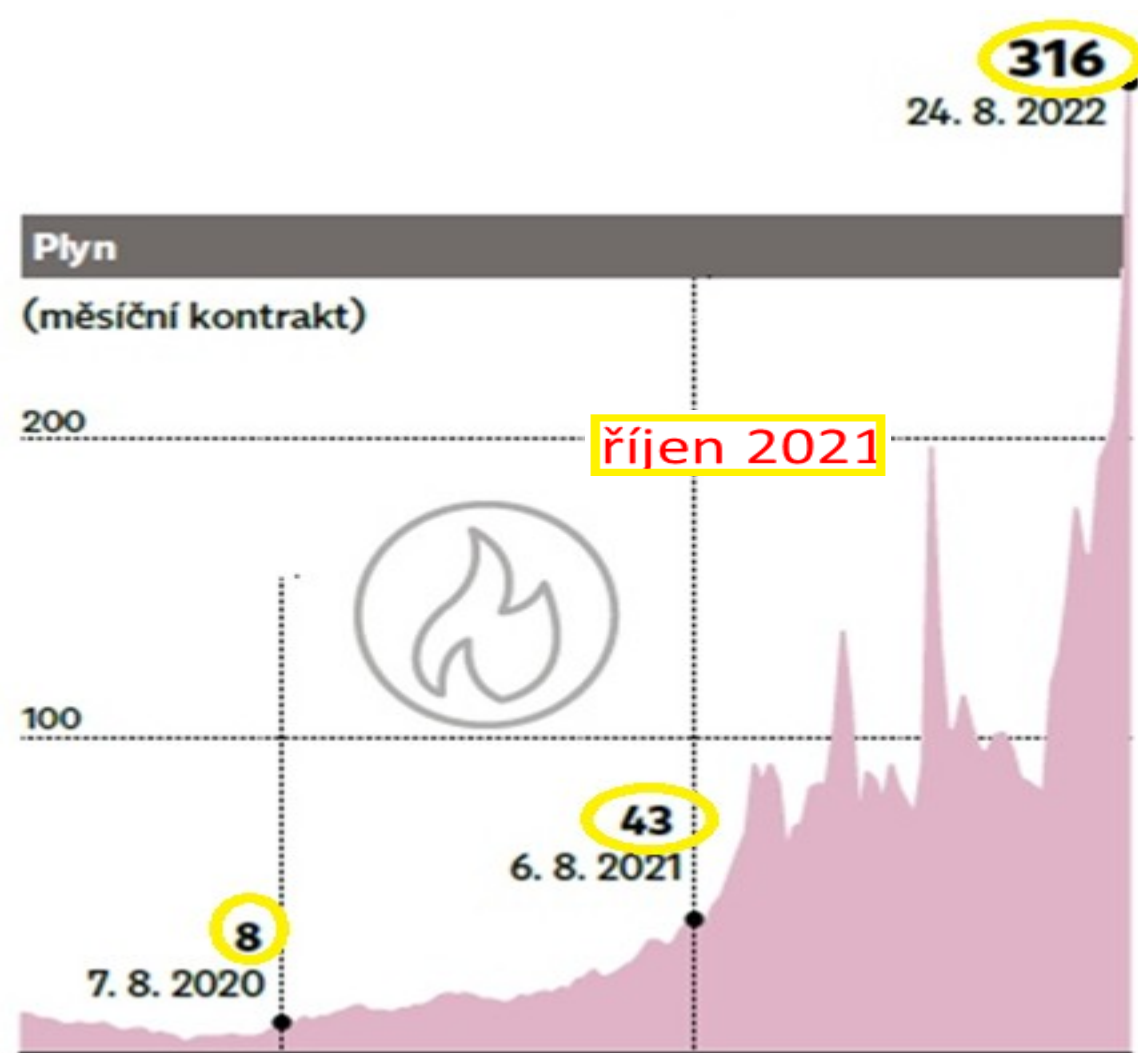
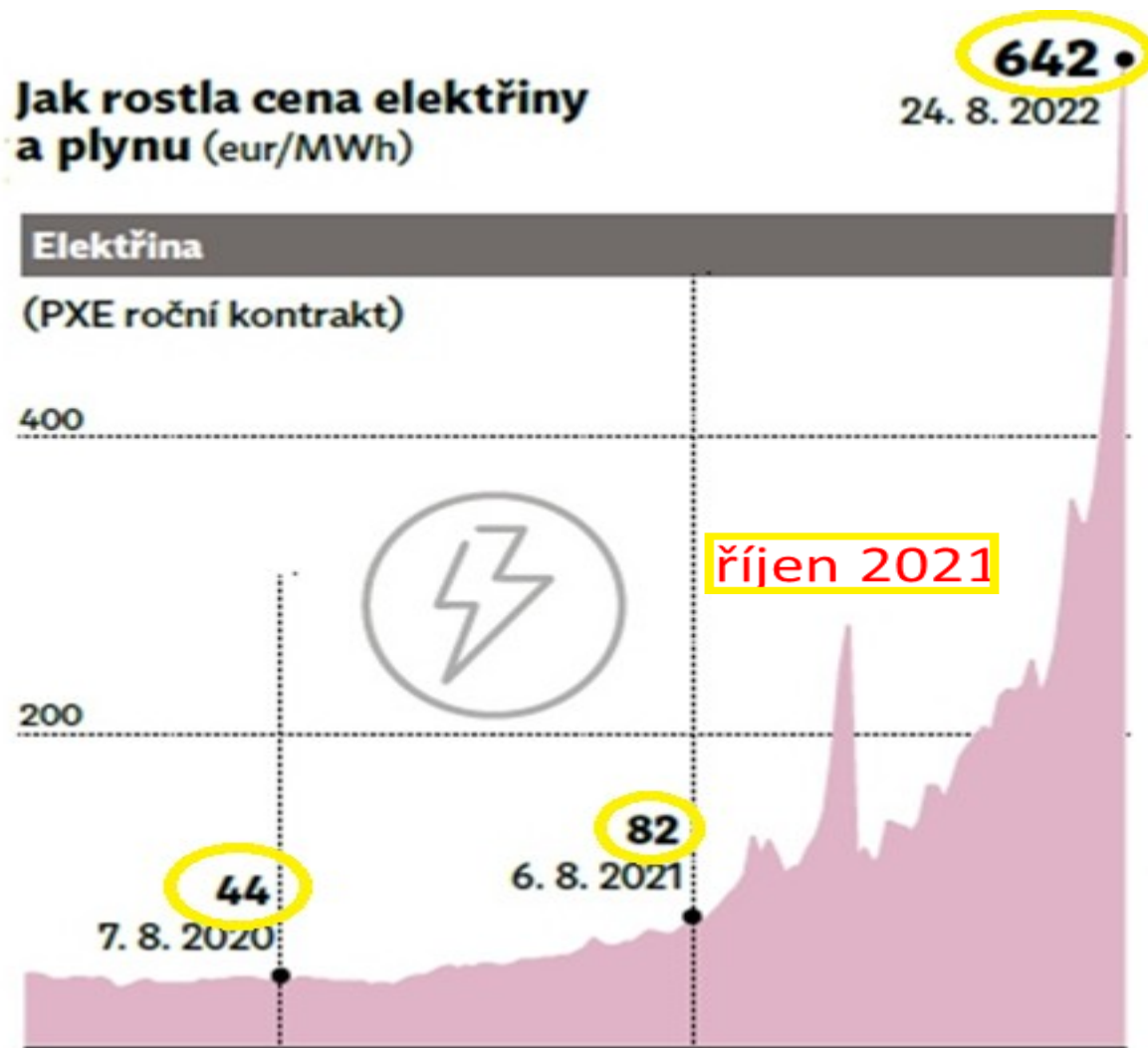

Vláda zaspala a zatím se děly věci ...

země s přebytkem vlastní výroby nad spotřebou musí platit 10x vyšší než nákladové ceny

V srpnu 2022 ceny plynu a elektřiny stouply až na řádové násobky
proti r. 2020 , r. 2021
ale my- Česko předsedáme EU a s tím je hodně práce

A když se vláda probudila, zjistila že...

Za poslední 2 roky ukončilo v ČR činnost na velkoobchodním trhu více jak **75%** dodavatelů
ale taky

ČR má nejvyšší ceny v Evropě

Cena elektřiny nikde v EU nerostla tak rychle jako v Česku

ČR je významný výrobce a exportér elektřiny

Proč jsou ceny v ČR tak vysoké ? Co se děje na lipské burze ?

Cena elektřiny v domácnostech v EU

(v eurech za kWh, srpen 2022)

Zdroj: Household Energy Price Index

Změněný svět

24.2.2022

RUN na banku v Česku

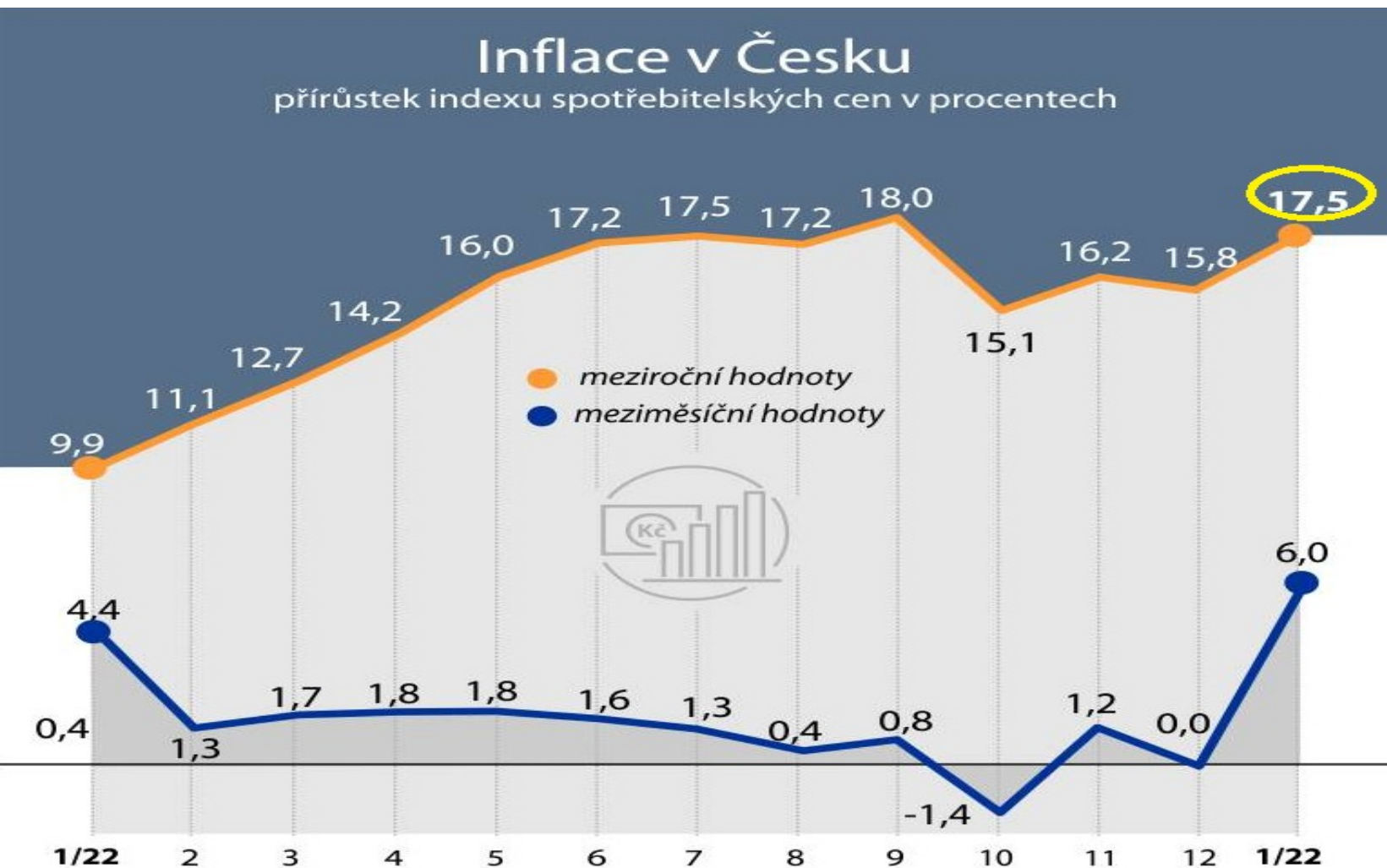
obava ze sankcí položila zdravou banku
první bankovní obětí jsou Češi

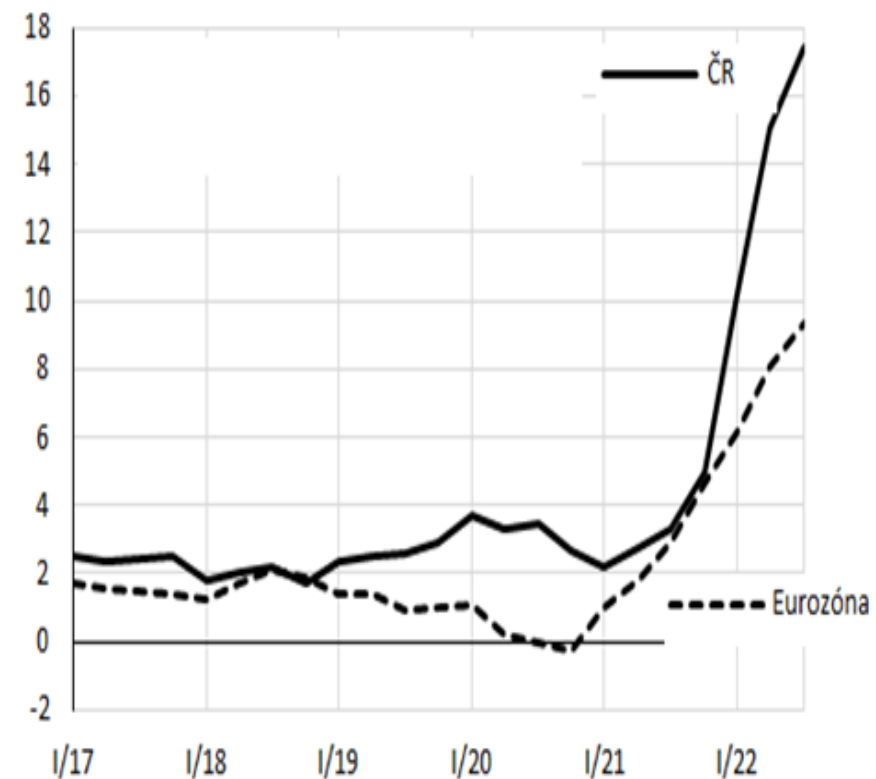
Vídeňská matka – Sberbank Europe AG
Den po zahájení invaze posílá do Prahy
na záchranu 150 milionu eur, **3,5 miliardy korun**,
ale další injekce na už nepřišla.
28.2.2022 ČNB řízení o odebrání licence

Inflace v ČR v roce 2022 je 15,1 %
meziročně v lednu 2023 zrychlila na 17,5 %
v eurozoně je na cca polovině

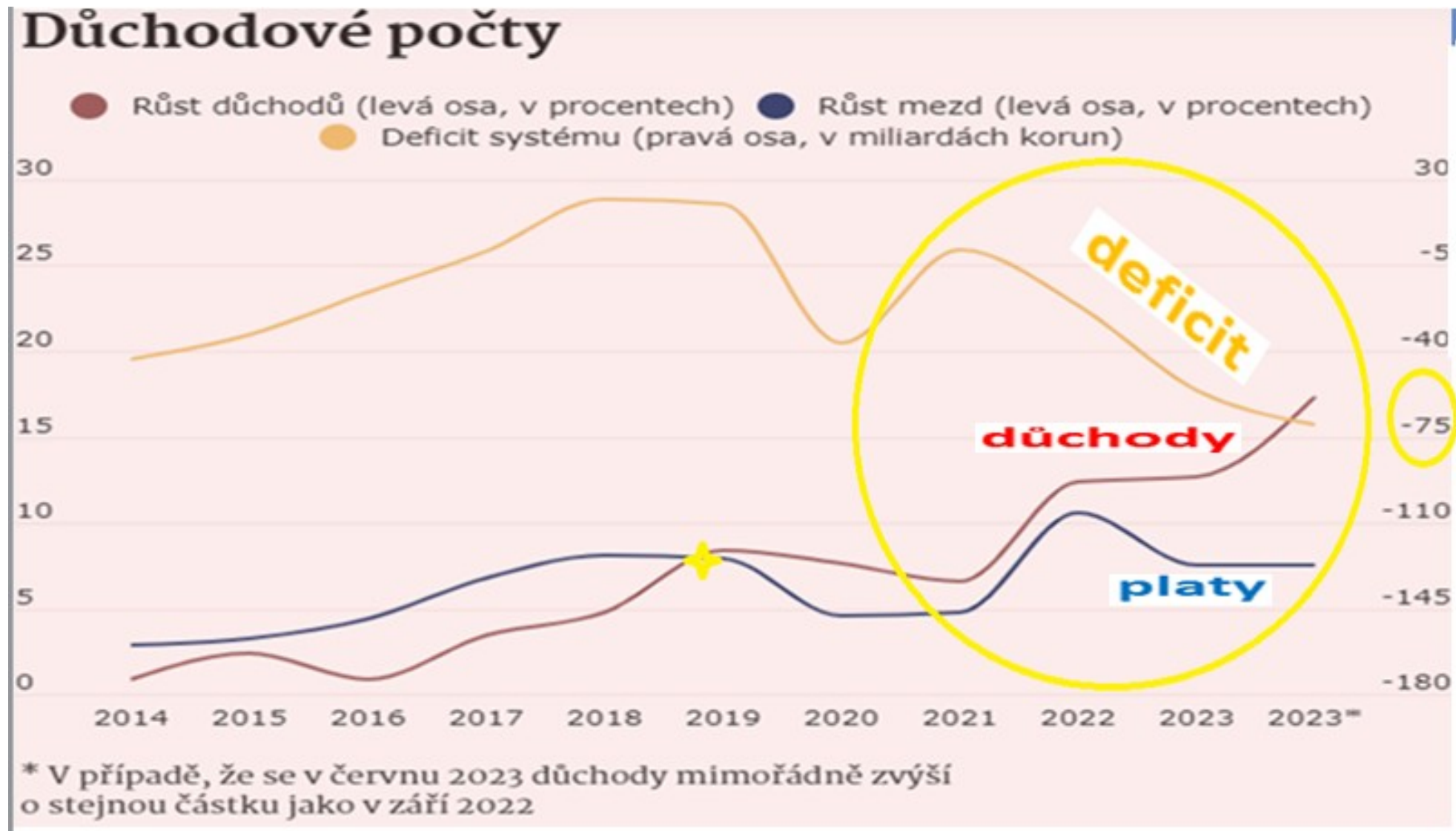
Inflace ČR a eurozóna

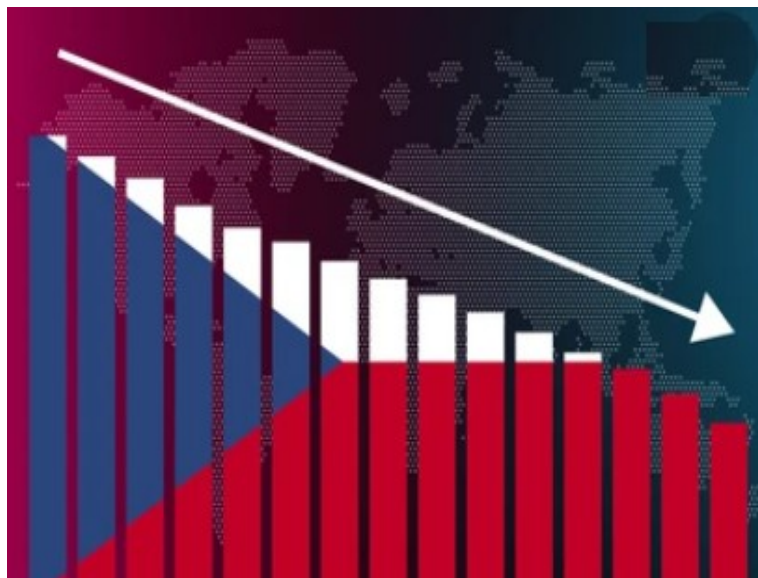
System důchodů se kácí. Vláda si na peníze půjčí rekordní sumu

V r. 2023 na důchodovém účtu deficit cca 75 mld

V letech 2020,2021,2022 i 2023 rostou důchody rychleji než platy (na dluh)

Rok 2022 Pokles reálných příjmů o 9,8%

Průměrná hrubá mzda *

39 858 Kč

Oproti stejnému období roku 2021 průměrná hrubá mzda narostla o 2295 korun.

Růst
spotřebitelských
cen

+17,6%

Reálný pokles mzdy

-9,8%

Zvýšení objemu
mezd

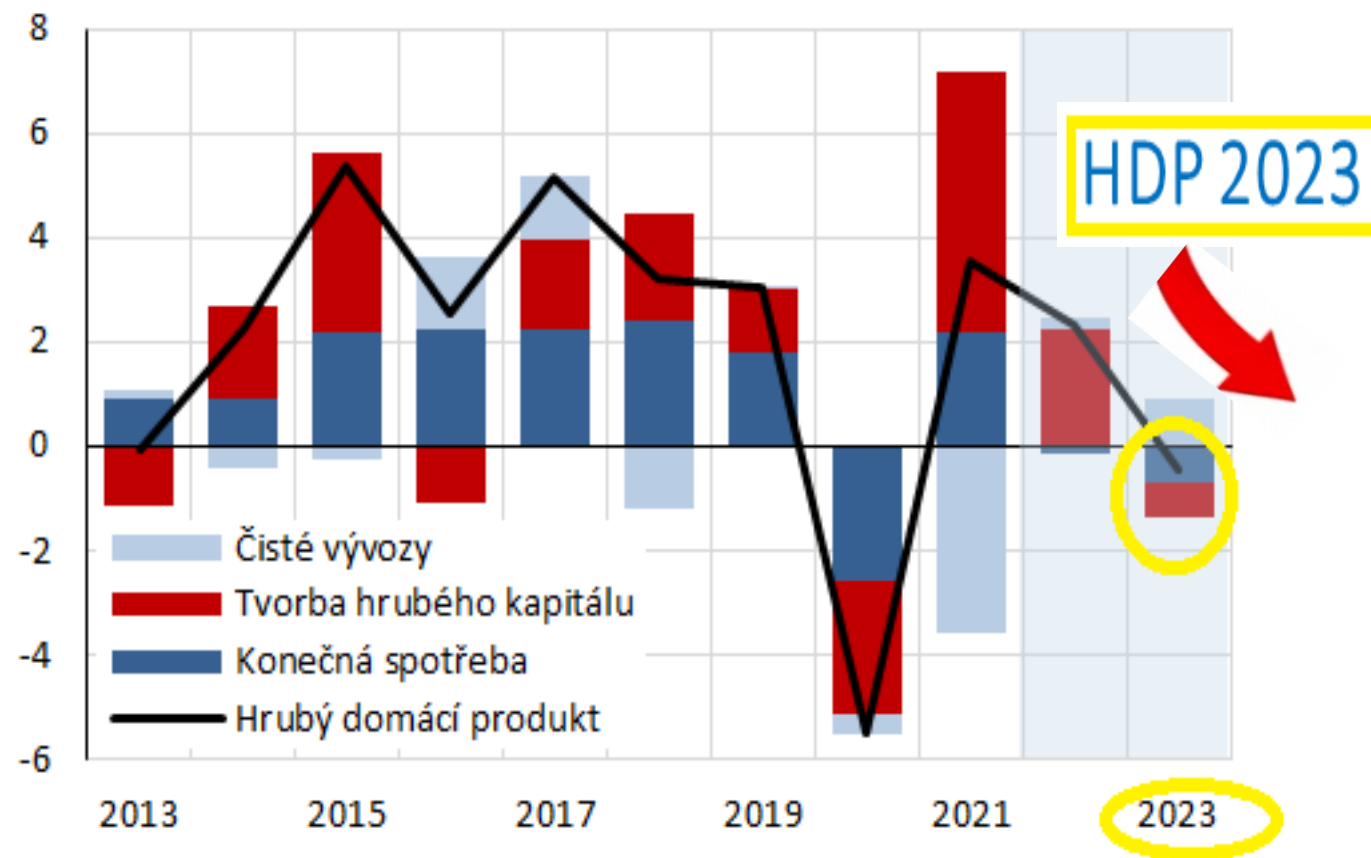
+7,2%

Zvýšení počtu
zaměstnanců

+1%

HDP r.2023 poklesne , inflace r.2023 přes 10%

STAGFLACE (inflace roste,HDP klesá)

9,7 milionu korun

je průměrná cena pražského bytu v novostavbě o velikosti 64 m²

Inflace

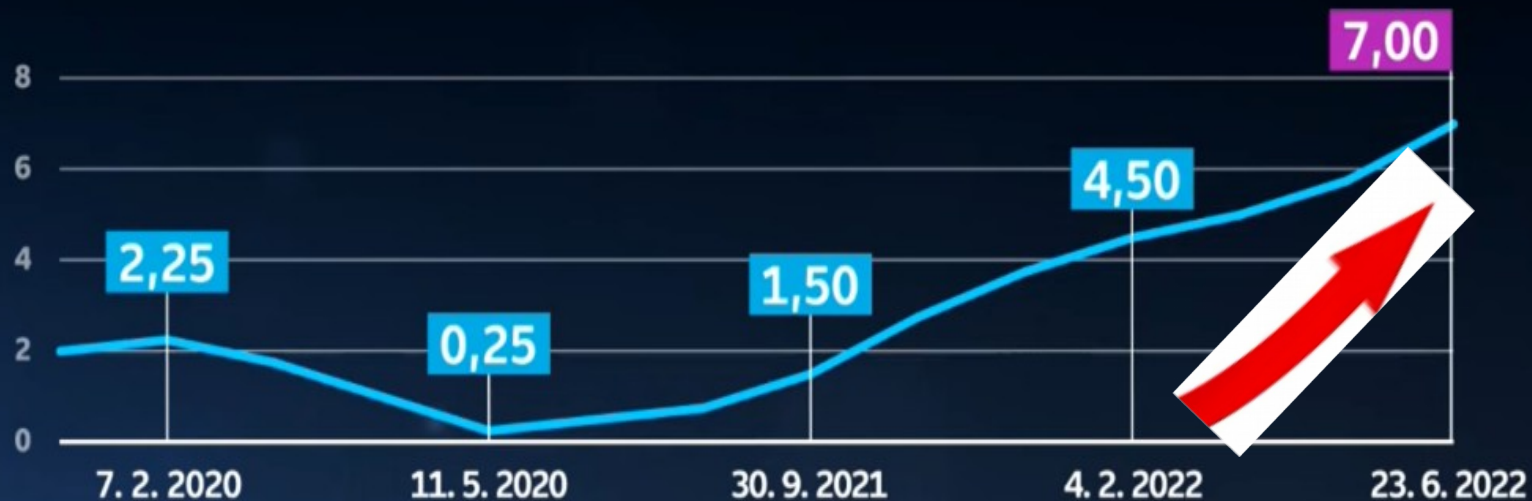
Trh s realitami letí vzhůru

Úrokové sazby ČNB letí vzhůru r. 2020 až 2022

Úrokové sazby

dvoutýdenní repo sazba v %

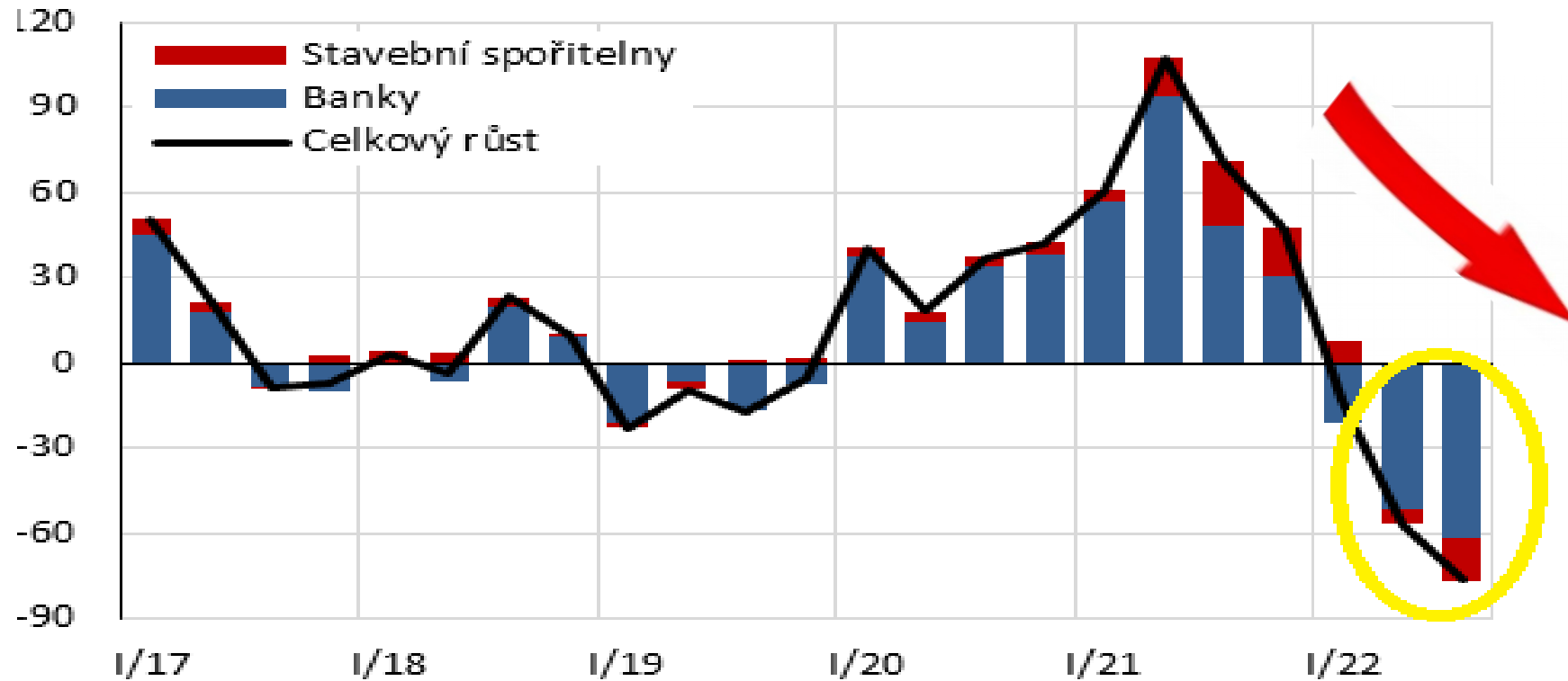

Zdroj: Česká národní banka, 22. 6. 2022

Pokles počtu hypoték meziročně o 82 procent nákup bytů zpomaluje

Hypoteční úvěry na nákup byt. nemovitostí

nové úvěry včetně navýšení, meziroční růst v %,

Zdroj: ČNB. Výpočty MF ČR.

ČNB a hypotéky Limity

Nastavení limitů ukazatelů hypotečních úvěrů

DTI

Celkový dluh žadatele vyjádřený v násobcích jeho čistého ročního příjmu.

8,5 • 9,5

DSTI

Poměr mezi celkovou výší měsíčních splátek dluhu žadatele o úvěr a jeho čistým měsíčním příjmem.

45 % • 50 %

Pro žadatele mladší 36 let,
pokud bude úvěr sloužit
k nákupu vlastního bydlení.

LTV

Poměr úvěru a hodnoty zastavené nemovitosti.

80 % • 90 %

9,7 milionu korun

je průměrná cena pražského bytu v novostavbě o velikosti 64 m²

Do 36 let

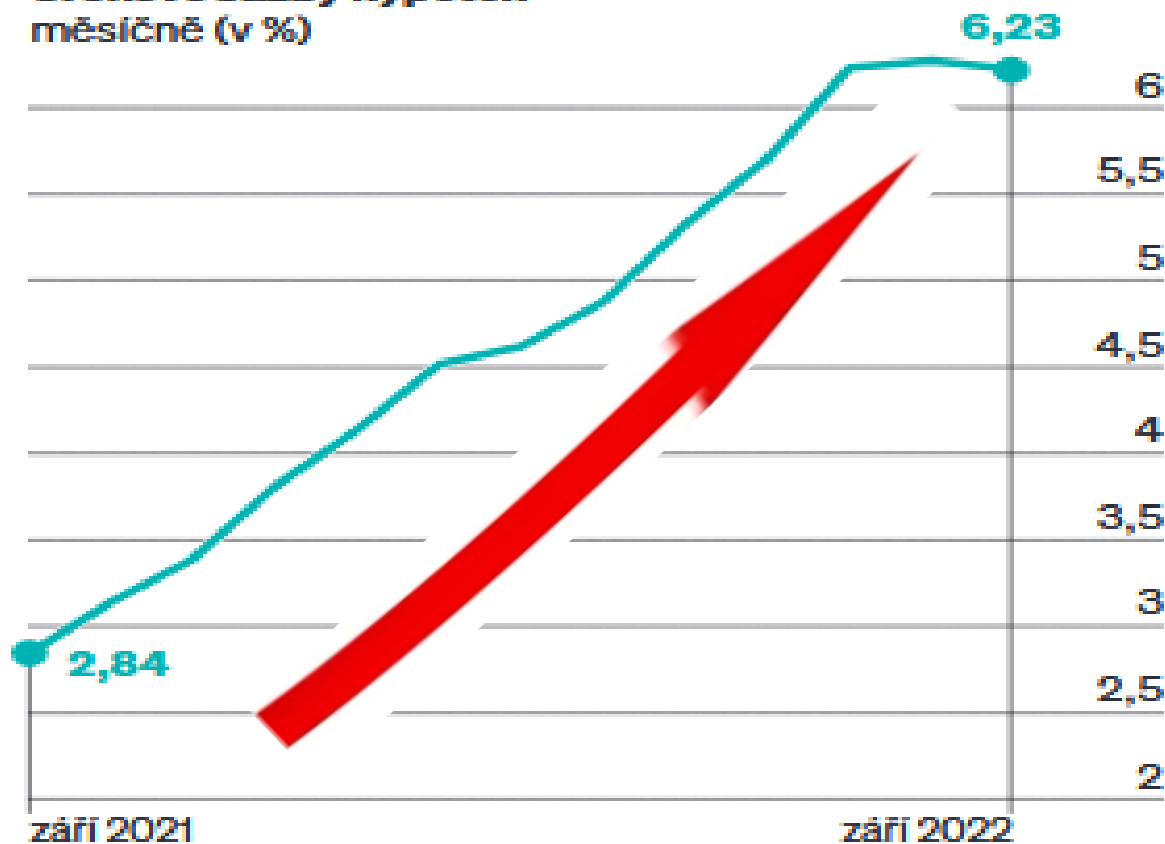
naspořeno **970 tis kč**
hrubý plat cca **100 tis kč**

nad 36 let

naspořeno **1,940 mil kč**
hrubý plat cca **100 tis kč**

Hypoteční sazby v ČR prudce rostou
pokles počtu hypoték meziročně o 82 procent
nákup bytů zpomaluje
tlak na pronájem bytů růst 23,7%

Úrokové sazby hypoték
měsíčně (v %)

Zdroj: Fincentrum Hypoindex

Ceny pronájmů v Praze

(v Kč za 1 m²/měsíc)

Zdroj: Reallymix.cz
Foto: Jiří Benák, MAFRA

České zdravotnictví

Vývoj zdravotnictví v ČR po roce 1989

- **oddělení financování zdravotnictví od státního rozpočtu**
- odstátňování poskytovatelů zdravotních služeb
- 1991
 - zákon o veřejném zdravotním pojištění a o VZP
- 1992
 - zdravotnictví financováno ze státního rozpočtu přes VZP
 - **zákon o rezortních, oborových a jiných ZP (ministr Martin Bojar)**
 - Seznam výkonů s bodovými hodnotami
- **1993 zásadní odpoutání od státního rozpočtu**
 - zahájen výběr pojistného (13,5 % zaměstnanci, „státní“ pojištěnec)
 - Úhrada : výkonový systém

Zdravotnické penězovody zdroje

Základní data o zdrav. systému ČR r. 2022

7 zdravotních pojišťoven (10,844 mil pojištěnců s ukrajinskými běženci)

- 6 Zam.Zdr. Poj. (43% trhu) + 1 VZP (57% trhu)
- svobodná volba poskytovatele a pojišťovny
- veřejné pojištění (13,5 %, 4,5% +9%)
- „státní pojištěnci“ cca 6,084 mil (včetně ukrajinských běženců, tj 56%)
- kompenzace rizika (věk, vysoké náklady)
- rozsah hrazené péče určen zákonem
- individuální smlouvy s poskytovateli
- Na zdravotnictví jde cca 7,6 % HDP (při COVID více cca 9%)

Pojištěnci a zaměstnanci systému v. z. p. 2022 dle zdravotních pojišťoven

Oč. skut. 2022 (průměrný počet)	VZP ČR	VoZP ČR	ČPZP	OZP	ZPŠ	ZP MV ČR	RBP
pojištěnců	6 163 500	706 985	1 297 108	759 316	144 461	1 344 263	431 258
z toho státem hrazených	3 476 000	378 039	739 692	428 810	79 734	731 587	253 302

Struktura pojištěnců r. 2023

Plánované příjmy systému v. z. p. 2023

- různé skupiny pojištěnců – různé vyměřovací základy

1. **OBZP (osoby bez zdaň.příjmu) – 2 336 Kč**
 2. **OSVČ (osoby samostaně výděl.činné) 2 722 Kč**
 3. **STÁTNÍ POJIŠTĚNCI. 1 900 Kč**
 4. **ZAMĚSTNANCI – průměrně- cca 5 443 Kč**
- V roce 2023** dosáhne průměrná **mzda cca 40 324 Kč**

Plánované příjmy roku 2023 (ZPP 2023)	mld. Kč	% z celku	Meziroční změna %
Příjmy z vlastního výběru	317,96	68,51 %	7,80 %
Příjmy ze státního rozpočtu	140,77	30,33 %	6,65 %
Ostatní příjmy systému v. z. p.	3,11	0,67 %	1,00 %
Příjmy od zahraničních pojišťoven a MO	2,21	0,48 %	21,94 %
Příjmy z jiných činností	0,08	0,02 %	-1,00 %
Celkové příjmy systému v. z. p.	464,13	100,00 %	7,46 %

- **příjmy z pojistného za státní pojištěnce na hlavu jsou téměř cca 3 x menší než za zaměstnance**
- **Příjmy pojistného za OSVČ jsou cca na polovině než u zaměstnanců**

Zdravotní pojištění

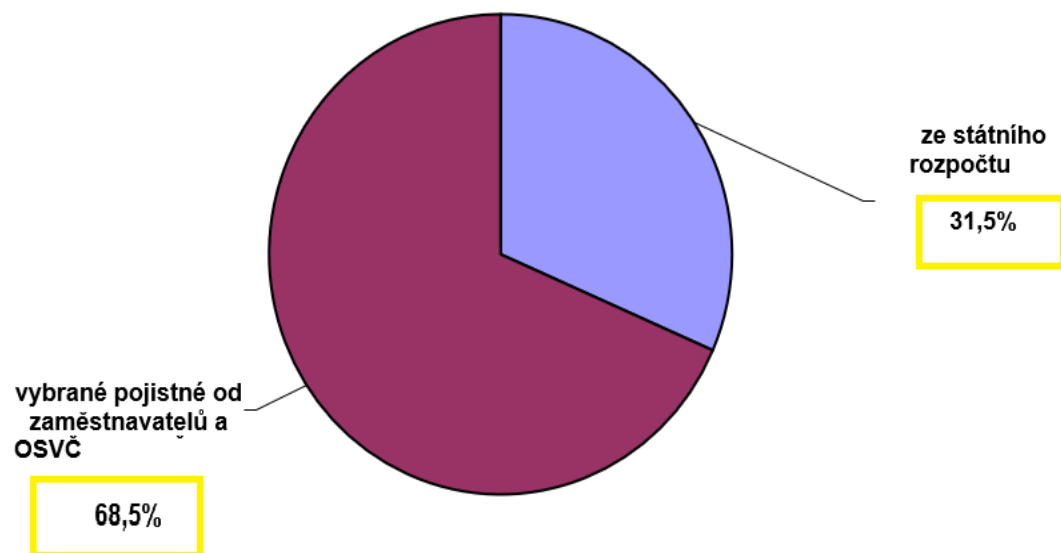

Zdroje systému zdravotního pojištění za r. 2022

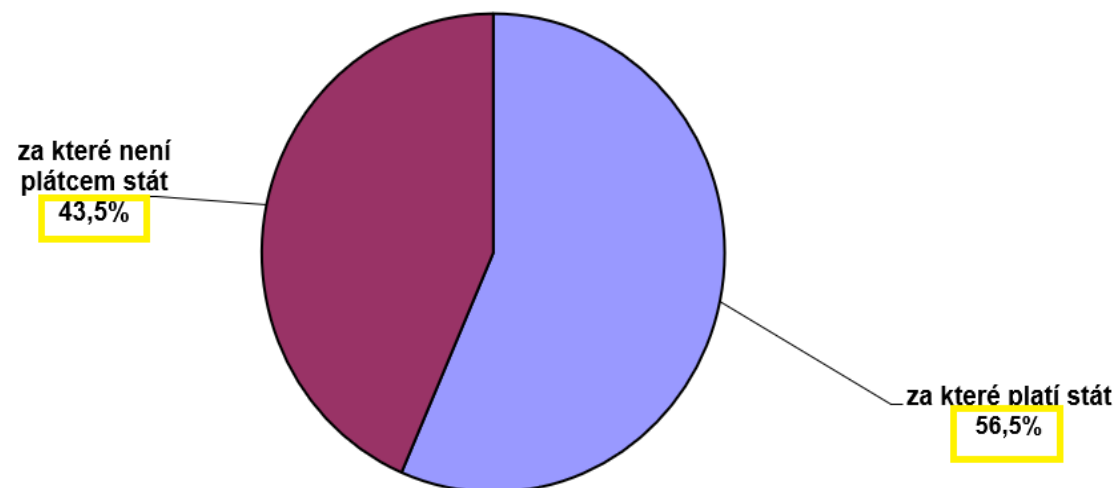
státní pojištěnci
zaměstnanci

6,08 mil
4,72 mil

Objem pojistného dle plátců

Počet plátců pojistného

COVID a zdravotní pojištění

Státní pojišťenci „podrželi“ systém !!!

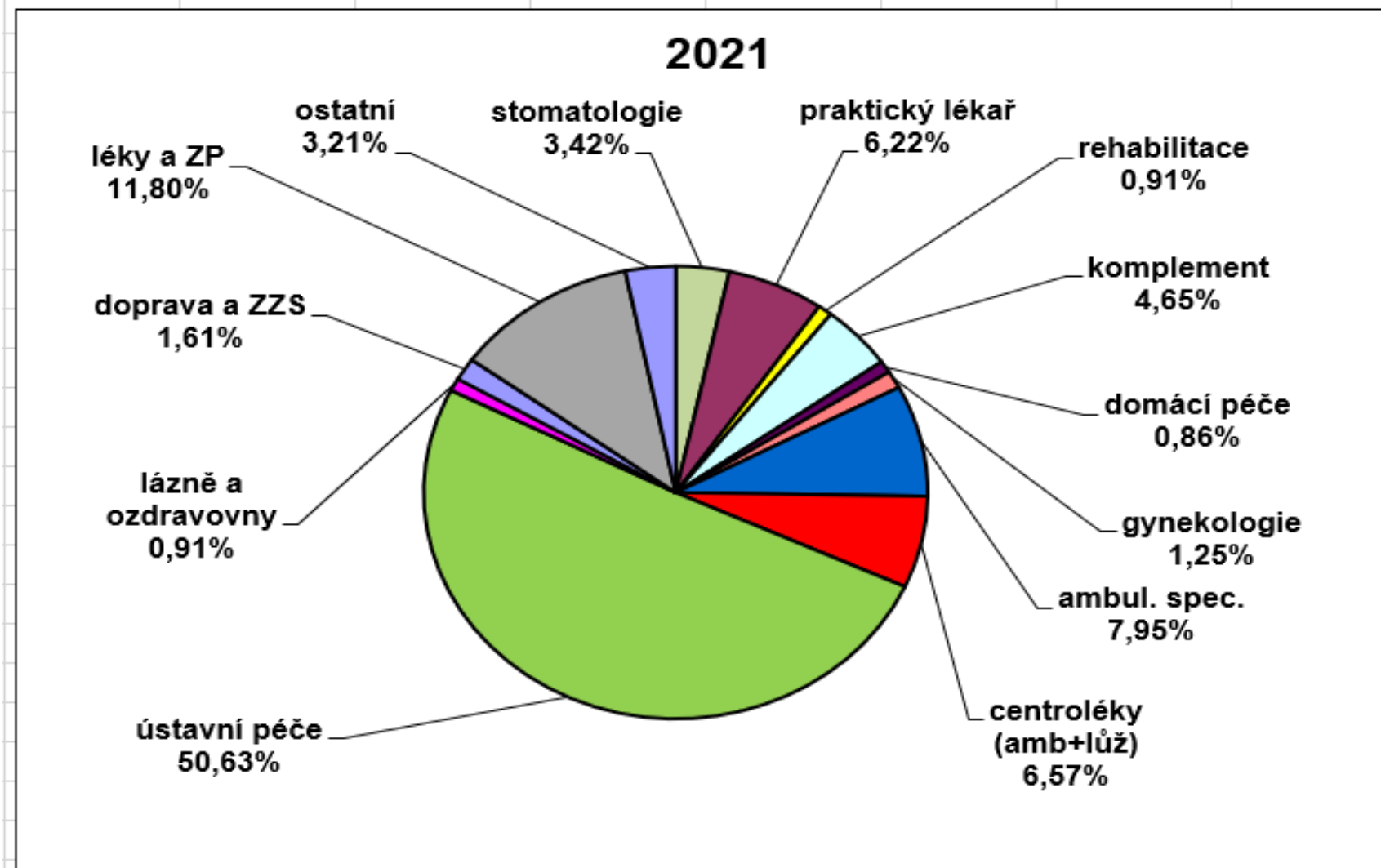
Platba státu za státního pojištěnce

„zlaté období“ r. 2020 až r.2022

- za **19 měsíců** od 1.6.2020 do 1.1.2022 přidání **909 Kč**
- za **331 měsíců (27 let a 7 měsíců)** od 1.1.1993 do 31.5.2020 přidáno **838 Kč**

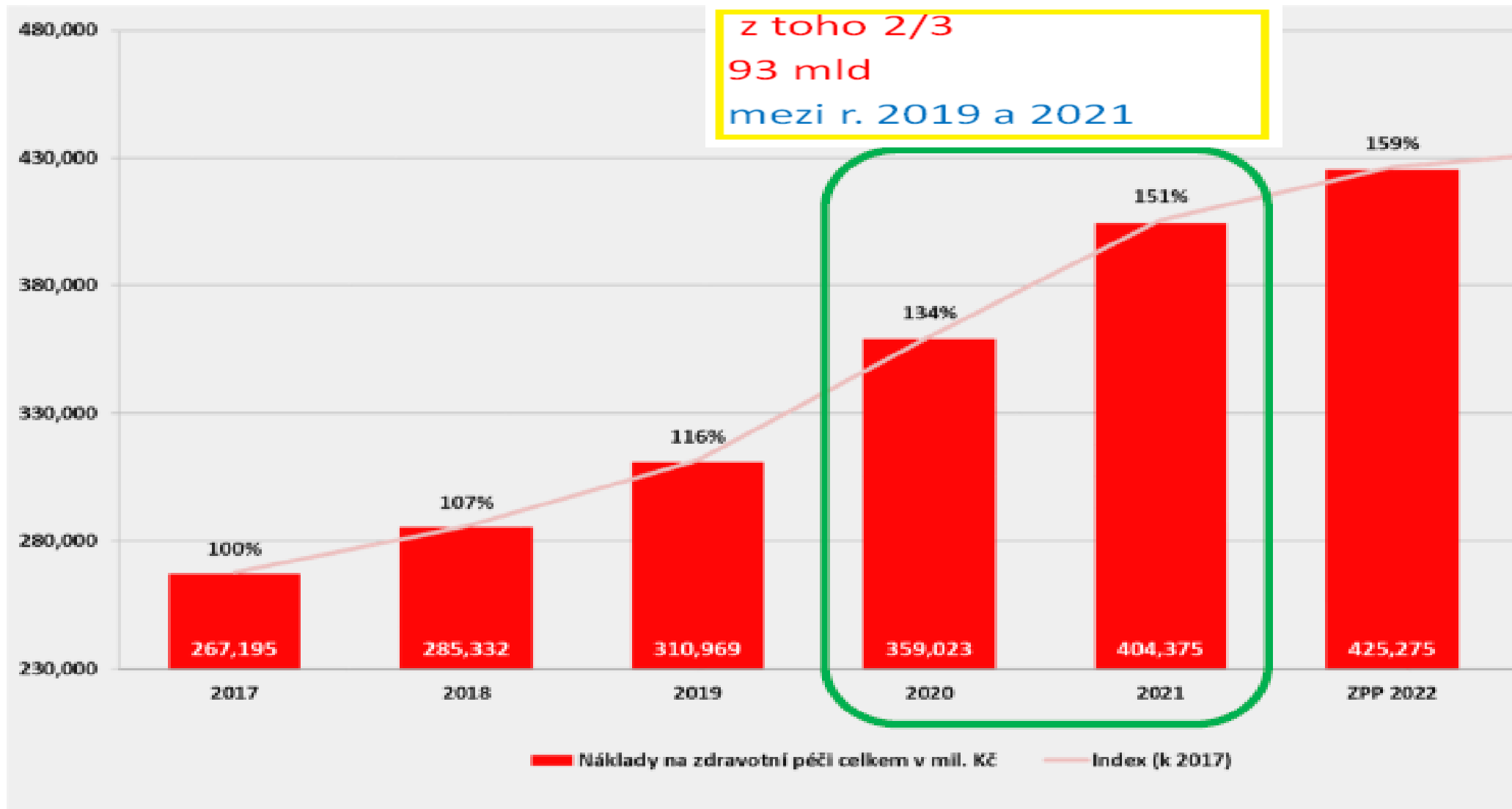

Zdravotní pojištění rozložení výdajů r.2021

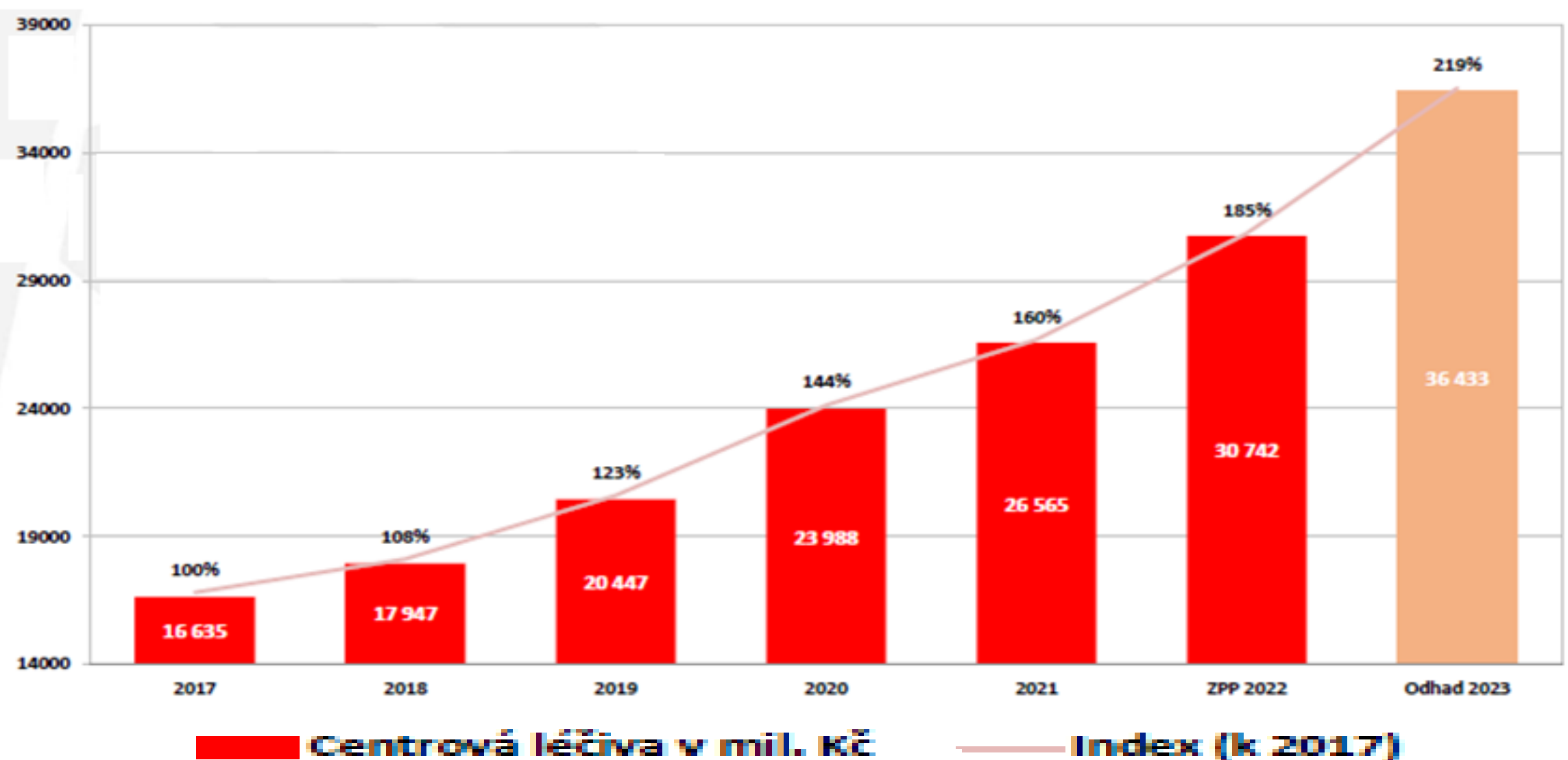
Příjmy a disponibilní zdroje systému

za pětiletku se zvedly na 425,3 mld v r. 2022 z 267 mld r. 2017 (plus 151 mld Kč)
růst 59% za pětiletku

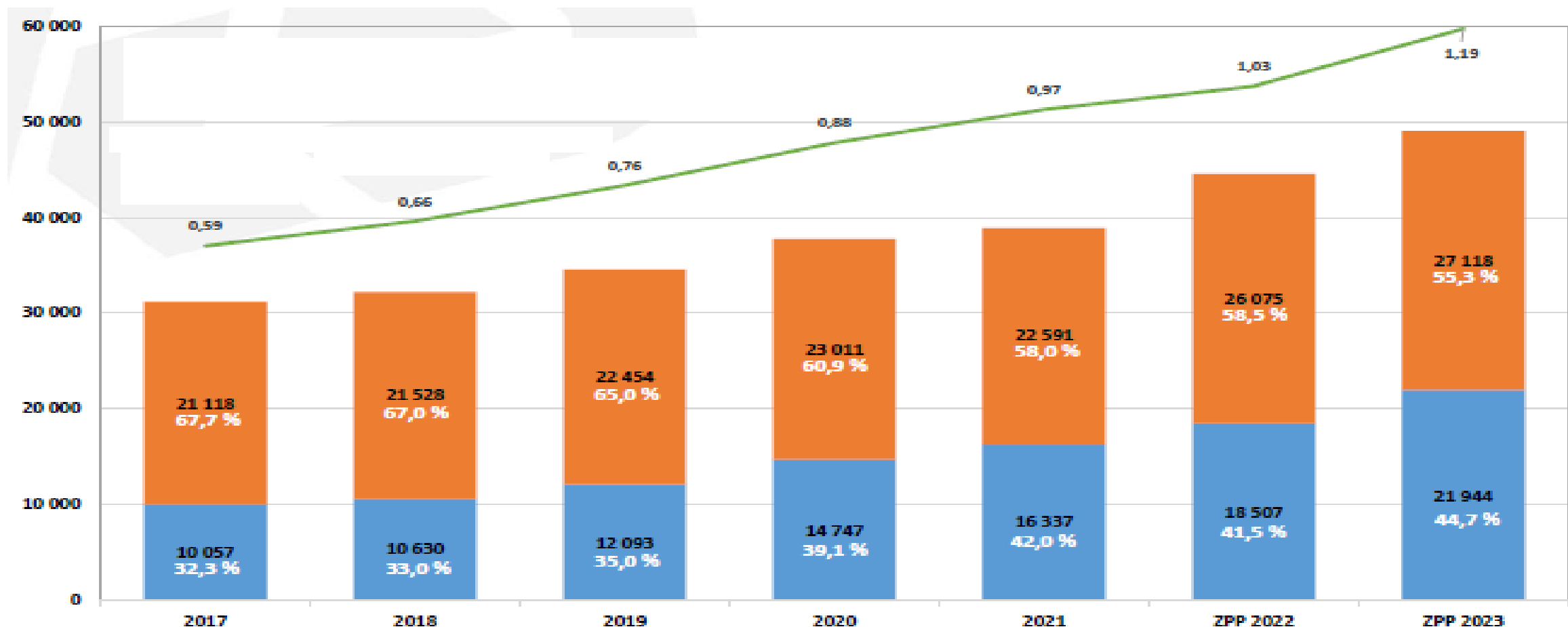
Centrové léky v celém systému

2017 až 2021 skutečnost , tempo růstu r. 2017 až r. 2022 = **185%**
rok 2022 ZPP,rok 2023 odhad

Centrové léky a receptové léky porovnání

centrové léky cca 1% pacientů z populace ČR spotřebuje 45% rozpočtu na léky

■ Náklady centra v mil. Kč

■ Náklady léky v mil. Kč

— Podíl pacientů centrové péče v %

Zolgensma 5cl lék za 53 mil kč- SMA dětská neurologie v Motole

- 1 ml za milion kč
- Maxík nejdříve sbírka – vybráno
- Následně zaplatila ZP

České zdravotnictví nemocnice

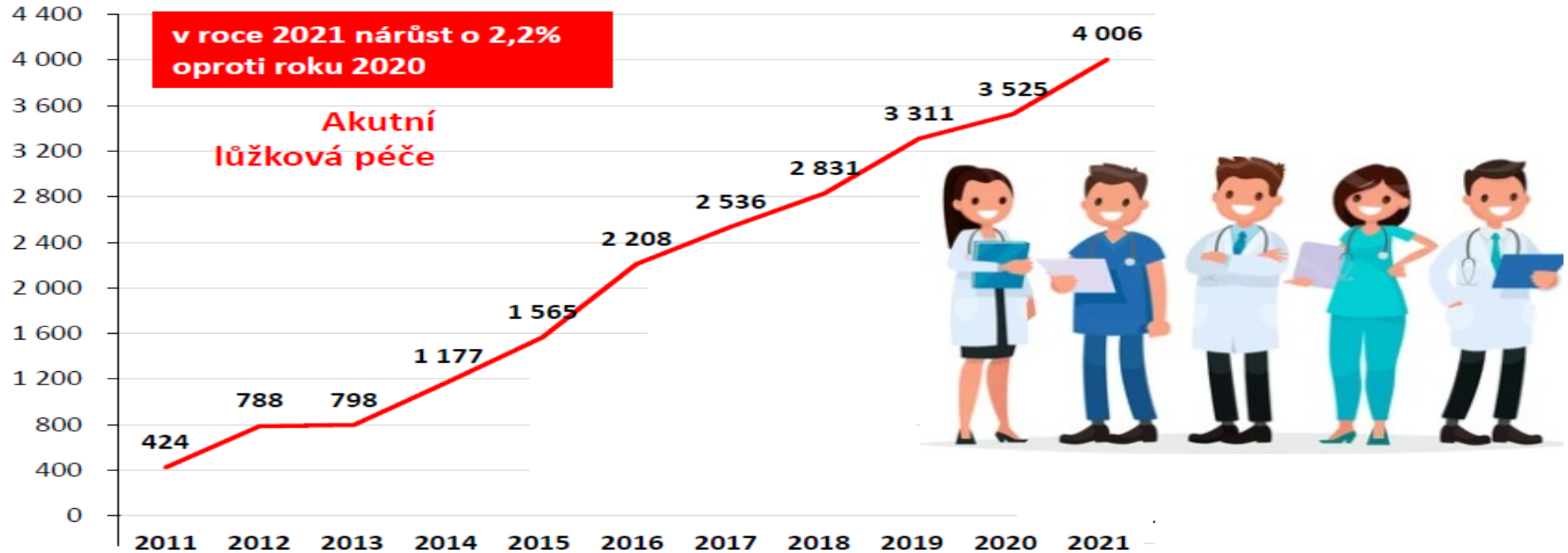

Vývoj úvazků v akutní lůžkové péči

Lékaři (r. 2010 až r.2021)

příbylo **4.006** úvazků (růst **121%**)

Vývoj úvazků lékařů v lůžkové péči

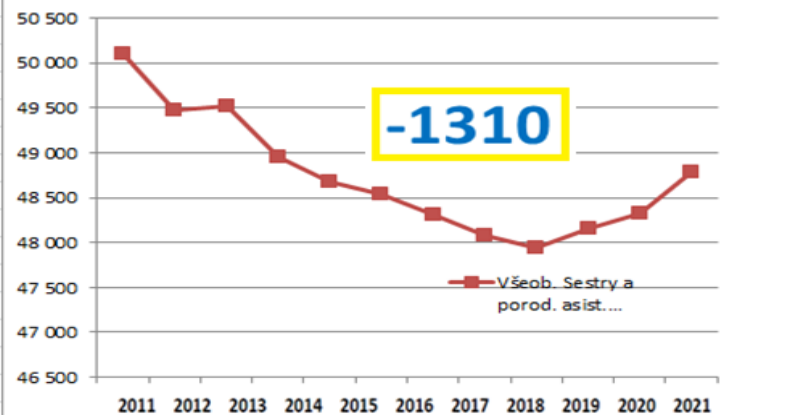
Kategorie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lékaři	18 657	19 081	19 445	19 455	19 834	20 222	20 865	21 193	21 488	21 968	22 182	22 663
Zubní lékaři	266	264	258	252	261	262	232	233	237	240	252	247

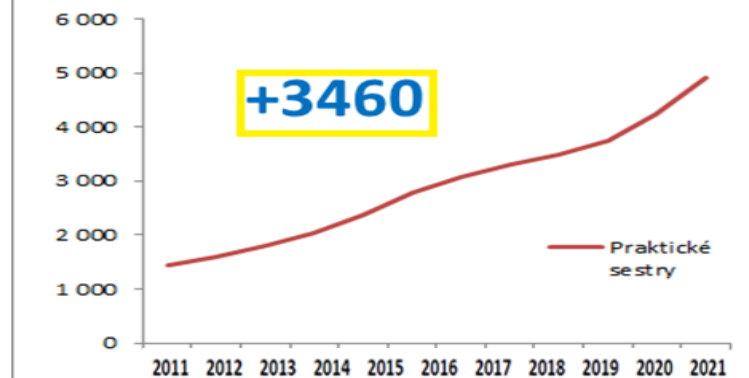
Vývoj úvazků v akutní lůžkové péči Sestry (r. 2010 až r.2021)

roce 2021 oproti roku 2010 **+** 2 150 úvazků sester, včetně praktických

Všeob. sestry a porod. asist. celkem

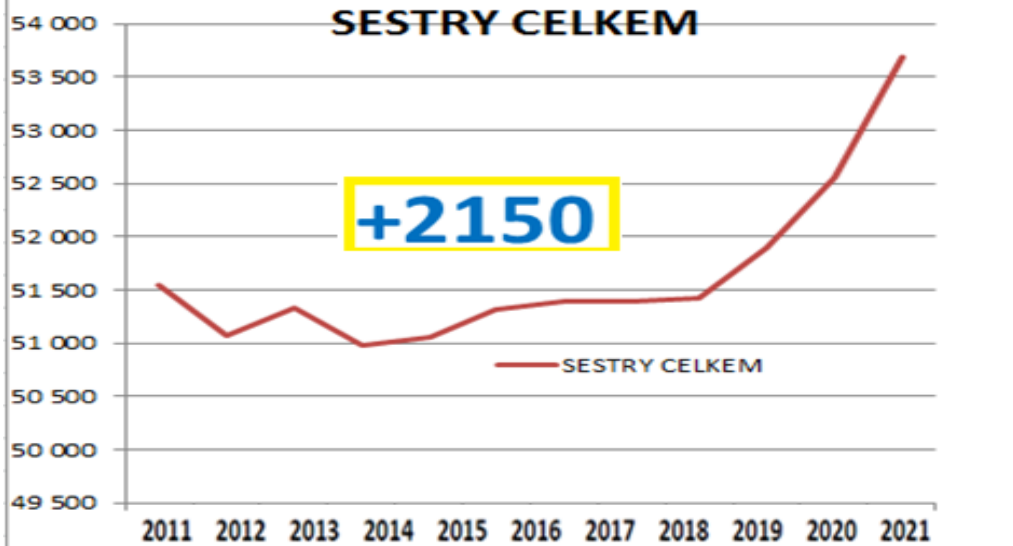

Praktické sestry

Kategorie	2010	2021
Všeob., dětské sestry a porod. asistentky CELKEM	50 097	48 787
Praktické sestry (zdrav. asistent)	1 444	4 904
SESTRY CELKEM	51 541	53 691

SESTRY CELKEM

index 2021 / 2010

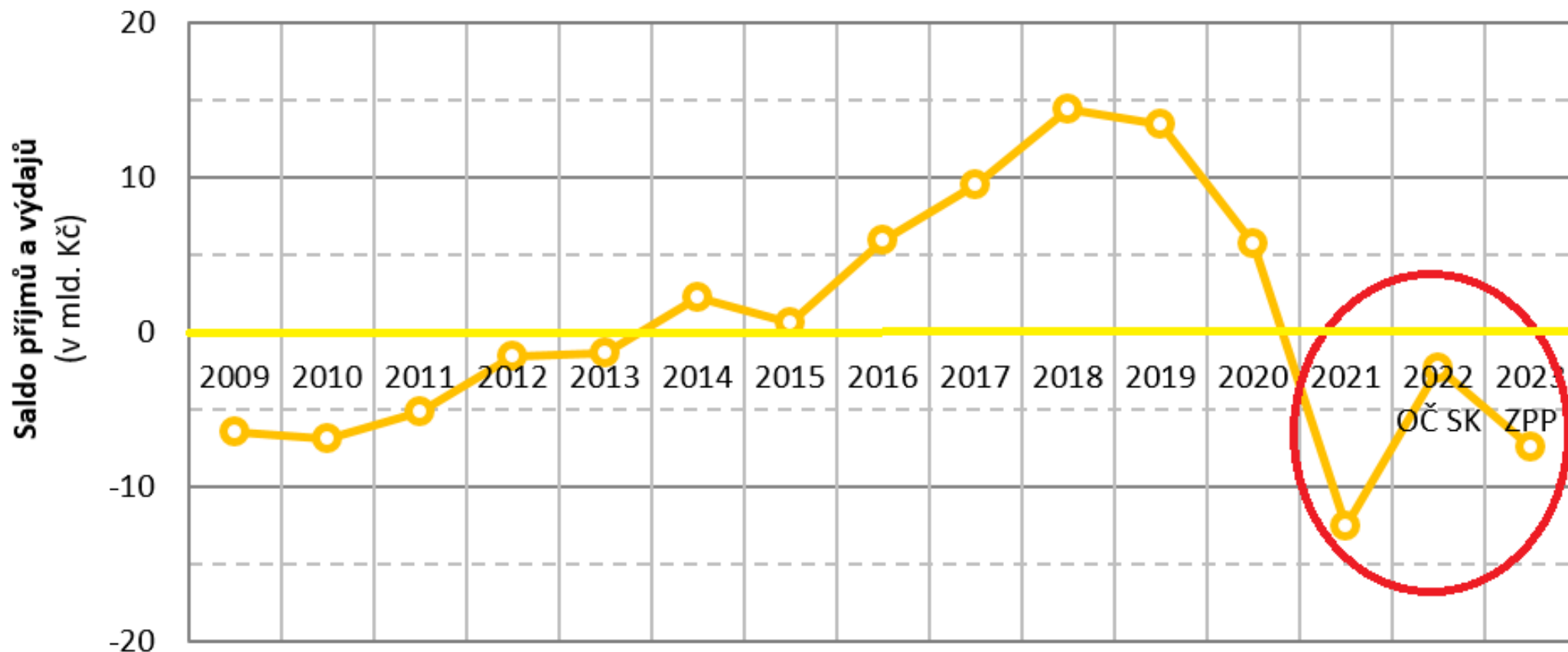
všeobecné sestry **97%**

praktické sestry **339%**

Vývoj salda příjmů a výdajů systému veřejného zdravotního pojištění 2009 až 2023 (plán) od r. 2014 je systém 7 let v přebytku

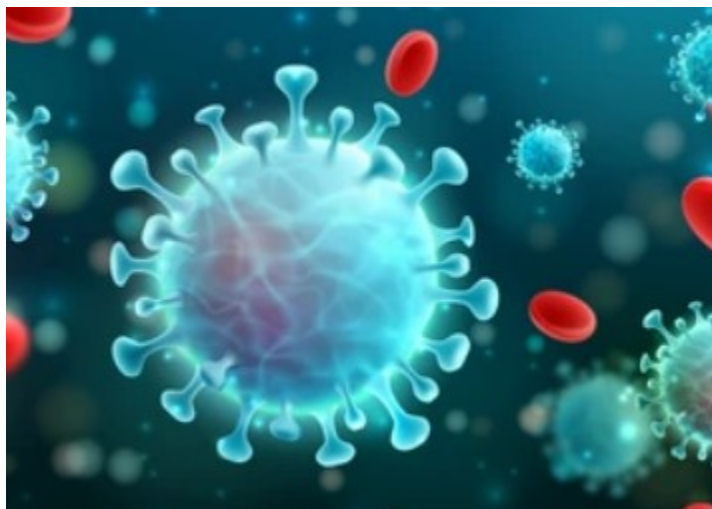
r. 2021 až 2022 schodek, zřejmě schodek i r. 2023

Saldo příjmů a výdajů systému v. z. p. (mld. Kč)

COVID a pokles hospitalizace v nemocnicích

za oba r. 2020 a 2021 o cca 531 tis méně hospitalizací

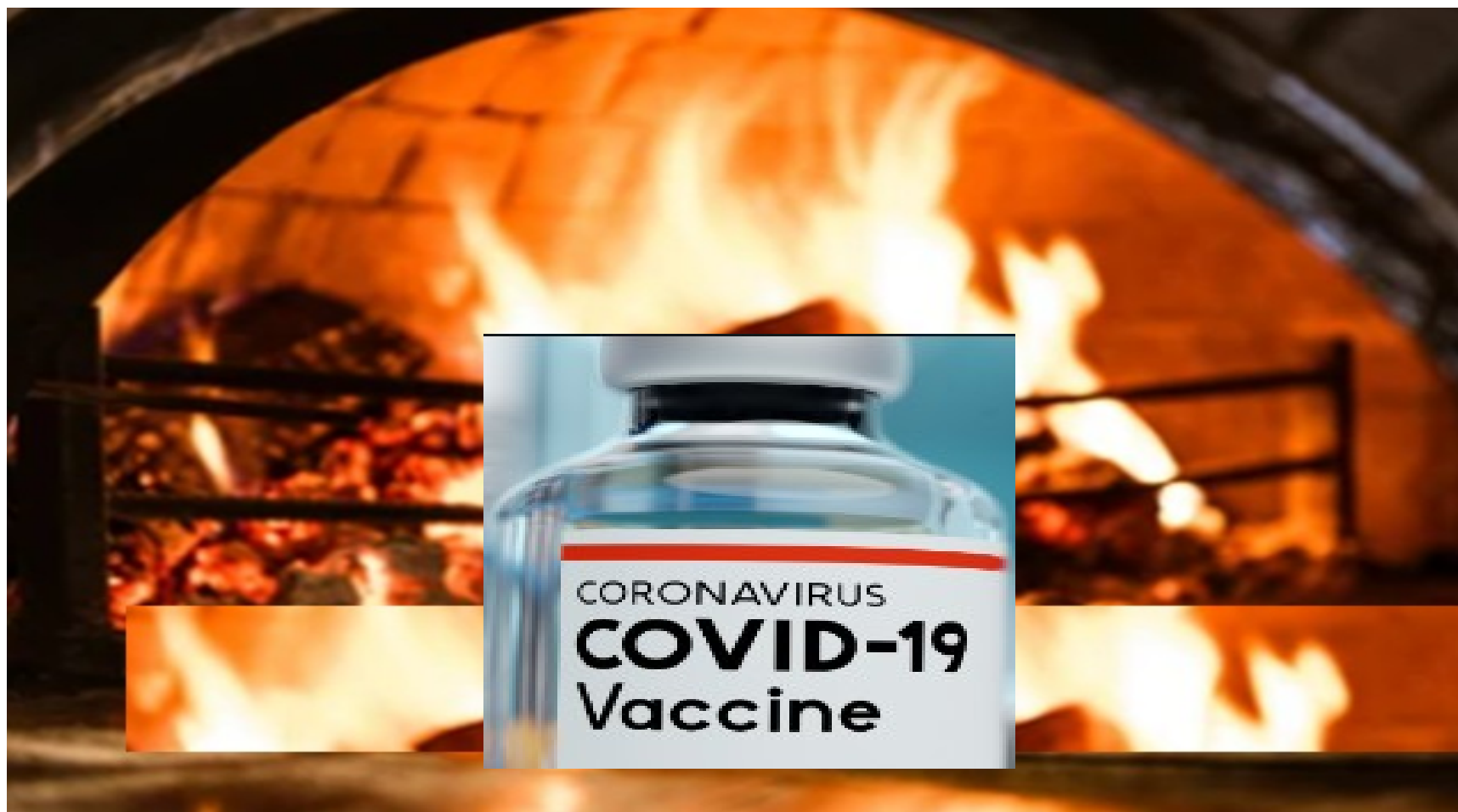

	2019	2020	2021	2020-2019	v %	2021-2019	v %
ČR	1 908 819	1 639 663	1 646 383	-269 156	86%	-262 436	86%

Ministr Válek
Stát zaplatil za covidové vakcíny 21 miliard, spotřeboval 7 miliard
září 2022

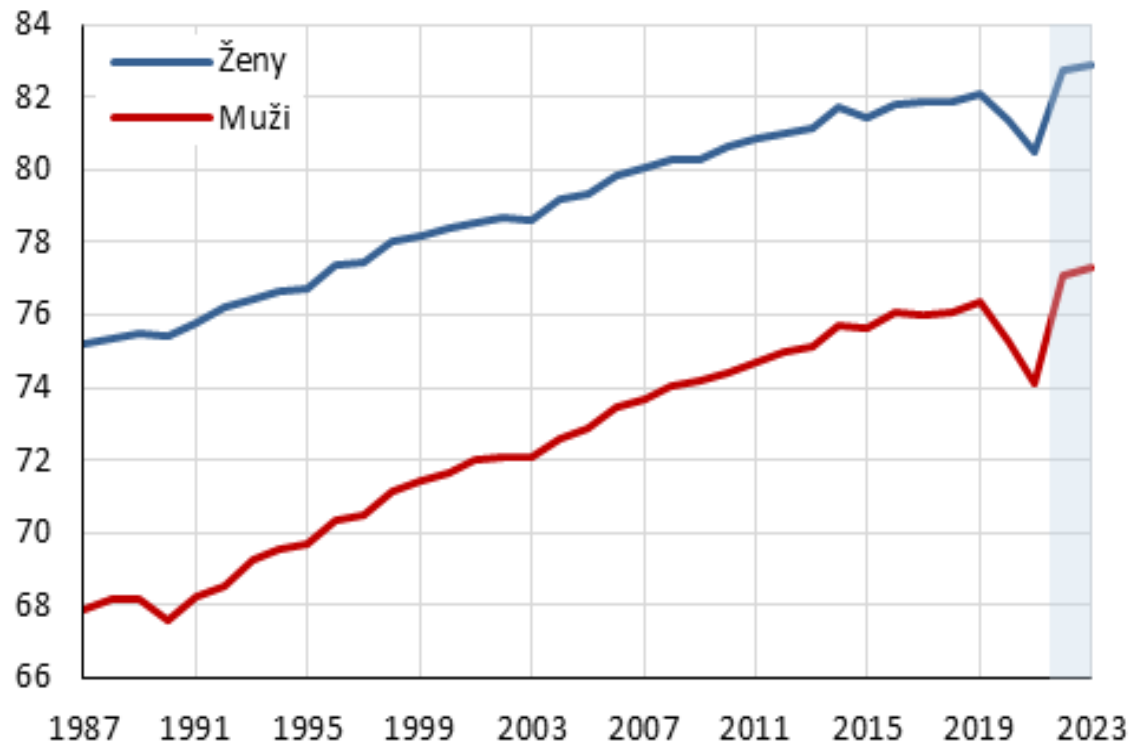

Stát spálil vakcíny za 190 mil kč

Zdravotnictví perspektivní , rostoucí seniorní klientela

Očekávaná střední délka života při narození

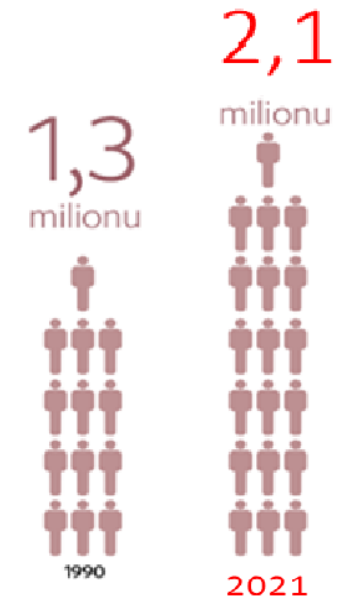

ČR stárne průměrný věk

PRŮMĚRNÝ VĚK V ČR
(ve vybraných letech)

POČET OSOBNAD 65 LET
(v ČR)

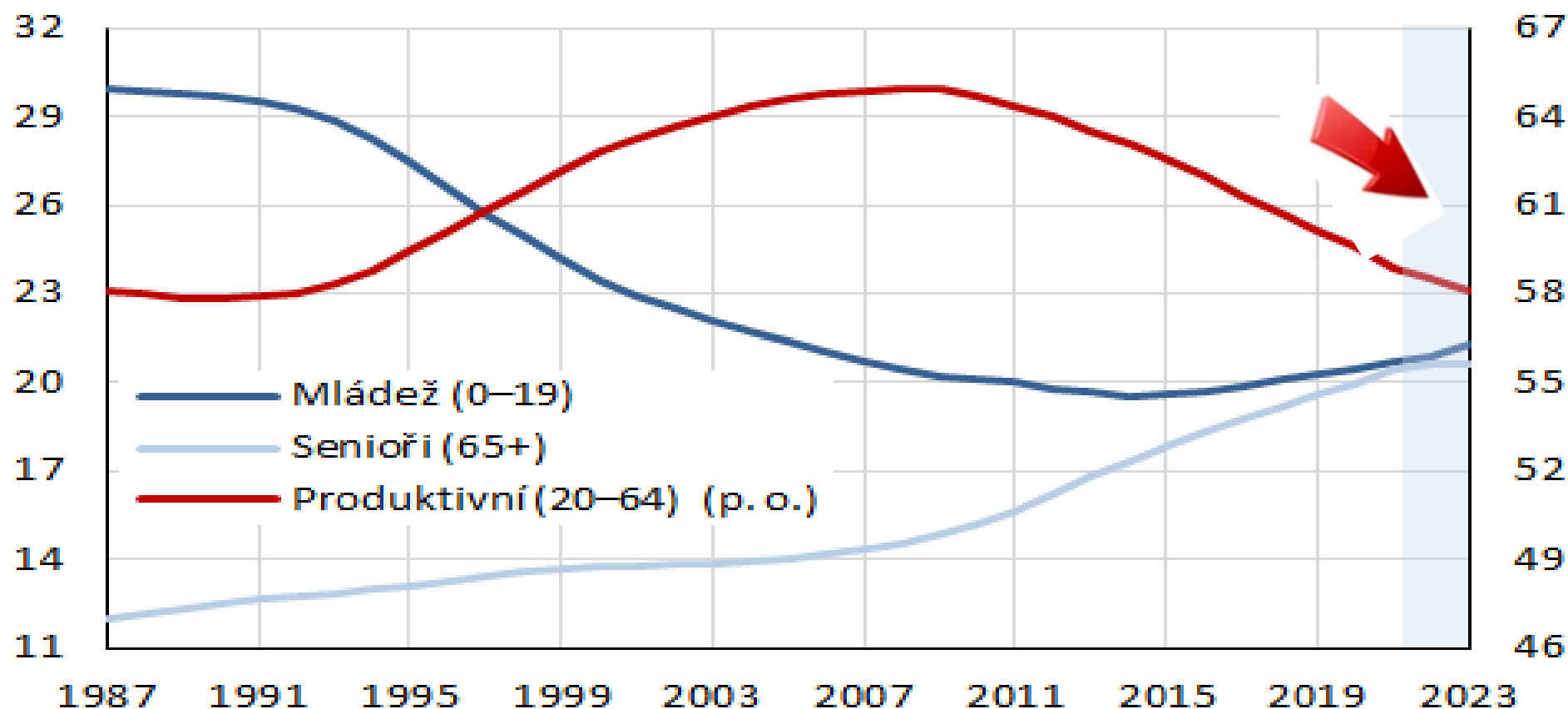

Demografie ČR

Perspektiva mladých

Věkové skupiny

stav k 1. 1. daného roku, podíly na celkové populaci, v %

Zdroj: ČSÚ. Výpočty MF ČR.

FN v Motole

Náklady r. 2022 = 14,4 mld Kč

4/5 tvoří platy a zdravotnické materiály (léky, SZM)

FN MOTOL

Zaměstnanci 2022 počet

počet úvazků prep.	5616
procento ženy	72,1%
počet úvazků fyz.	6353

FN Motol

Platy r. 2022

CELKEM

průměrný plat	60 472
----------------------	---------------

Lékaři
plat r. 2022

Lékaři	průměrný plat 2022
L1	70 470
L2	82 631
L3	116 113
Celkem	101 931

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Kolik bylo polistopadových ministrů zdravotnictví ?

Ministři zdravotnictví 1990-2023

1.	<u>Pavel Klener</u>	Průměrná životnost ministra k únoru 2023
2.	<u>Martin Bojar</u>	15 měsíců
3.	<u>Petr Lom</u>	15. Tomáš Julínek
4.	<u>Luděk Rubáš</u>	16. Daniela Filipiová
5.	<u>Jan Stráský</u>	17. Dana Jurásková
6.	<u>Zuzana Roithová</u>	18. Leoš Heger
7.-8.	<u>Ivan David</u> <u>Vladimír Špidla</u> pověřen řízením	19. Martin Holcát 20. Svatopluk Němeček
9.	<u>Bohumil Fišer</u>	21. Miloslav Ludvík
10.	<u>Marie Součková</u>	22. Adam Vojtěch 23. Roman Prymula
11.	<u>Jozef Kubinyi</u>	24. Jan Blatný
12-13.	<u>Milada Emmerová</u> <u>Zdeněk Škromach</u> pověřen řízením	25. Petr Arenberger
14.	<u>David Rath</u>	26. Vlastimil Válek

Covidové střídání

Ministerský orloj

Prymula 38 dní

Arenberger 48 dní

Povolání dle prestiže

CVVM

Nejlepší

1. lékař

2. vědec

3. zdravotní sestra

4. učitel na VŠ

5. učitel na ZŠ

Nejhorší

21. novinář

22. sekretářka

23. kněz

24. ministr

25. uklízečka

26. poslanec

Děkuji za pozornost

Jiří Čihař